

Sandı Anılarda Kaldı 1

— Şerafettin Sorkun · 14 Ağustos 2024

Hatırla o birlikte hiç bitmesini istemeyip beraber geçirdiğimiz zamanları.Hayatımızdan her geçişiyle "Ne güzel Yaz'dı" deyip gıptalar edip imrentiler duyacağımız anları.Gitmelere mecbur bırakılıp ayrılışlar oldu.Sen başka,ben başka evlerde uykuların gelmediği bitmez gecelerde,yarınların oluvereceği günleri beklerken,bitmiş,tükenmiş,kavuşamayacak çaresizlikler içinde değildik.Eski birlikte yaşadığımız yıllarda söylenen ağıtlar, türküler vardı bu köyde.Sen duymuştun,ben duymuştum ve halâ sen duyuyorsun ben duyuyorum.Türküler yanık okunurdu,dinlenirken etkileri olurdu,geçen günlerimize özlemler duyuracak,kalplerimize bitmesi,tükenmesi olmayan sevdalar yükleyip yaşatacak. Kör akşamlar dersiniz sıkıntılı,efkarların karanlığa dönüşmüş odalar içindeki geçmiş saatlerin ötesinde tüketemediğiniz zamanlara.Gözleriniz aşklara gülmüştür geçmişlerde.Yaşadığınız beldeler sizi tutmuştur varlığıyla.Defalarca yürüdüğünüz aynı yerler,aynı yollar şikayetlerinizi gerektirmemiş,kaç kez adımlarınızla sayıları belirsiz varılıp gelinip yol alınmıştır. Güzel değerleri bizler yaşadık.Sabahın ilklerinde işler başlardı köylerde.Koyunlarla,kuzularla,malla,melalla,bağ bellemeleriyle,budanmalarıyla,yeşil başlayıp sarıya döner arpa buğday başaklarıyla,atla,eşekle,inekle,buzağıyla,kovalara sağılan sütlerle,yayıklarla,üretilen tereyağlarıyla,vızıldayan arılar,harmanlarda ekinin hububata dönüşmesini gerektirir döğenlerle,beldanatlar,yabalar,atki vs.kullanılan tarım aletleriyle.

Teknoloji her şeyleri kolaylaştırdı ama insanıda tembelleştirdi.Anamın köyü Sandı'da ileri yaşlarda,çocukları olmayan,bir tek ineğiyle,hayatını bu ineğine yazları ot toplayarak geçiren,kocasının ise köyün ineklerini güdüp çobanlık yapan,bundan öte gelirleri,iratları olmayan bir karı koca tanırdım.İbrahim abi;sessiz,sadece işini yapar,Saliha ablaİdaha konuşkan,kocasına sorulan sorulara bile kendisi cevap verecek kadar car ama pek fazla köy ve köylüyle etlisi sütlüsü olmadan yaşayıp giden çiftlerdi.Köyde kendilerinden küçükler;Özlü Aba,büyükler de;Özlü derlerdi.Böyle denildiği için isimleri

bizler tarafından söylenmez belleklerimizde yerleşmiş olan geldikleri ÖZ köyüyle yadedilirlerdi.Öz Konya/Bozkır'ın güney doğusunda,tepelerdeki Karaca Ardiç köylerinin aşağılarında,Soğla gölü tarafında kalan,küçük bir köy.Altlarından Soğla gölüne dökülen bir dere geçer.Dere yanında 5-6 biraz yukarı tarafında da bir o kadar evin olduğu bir yerleşim yeri.Sanki çok büyük nüfus teşkil etmiş gibi o yöreliler dere kenarında kalan evlere aşağı,derenin üstündeki tepelerde olan yerleşim yerlerine yukarı Öz adını vermişlerdir.Tarlaları azdır çoğunluk erkekler askerlik bitimi varlıklı olan kişilere tutmadırlar (Hizmetkar) ya başka köylere çobanlık hizmetleri için köylerini bırakıp gitmişler yada gurbet ellere temelli yol alıp köylerini terk edip hayatlarını idame ettirecek paralar kazanmaya,nafakalar temin etmeler gurbetleri olmuştur.Sandı'ya;ben ve kardeşlerim,yaz tatillerinde çift çubuk,bağ,bahçe işlerinde hem dayıma yardımcı olmak,hemde ebem ve kuzenlerimle hasretler gidermek için gelirdik.Yaz bitimi okullar açılmasıyla,yaşadığımız kente dönülür,dönüşler mezara gider gibi hüznü olurdu.Köyde;köylünün,Özlü olarak söyleyip,bu şekil tanın kişilerden,çobanın isminin İbrahim olduğunu sonradan öğrendim.İbrahim kendi köylerine 5-6 km.uzaklıktaki Sandı köyüne bir tanıdığıнын vesile olmasıyla çobanlık hizmeti için gelen Öz köyü gençlerinden biridir.Eli ekmek tutmuş bir işi gücü olmuştur.Köylerinden köyün en güzel kızlarından Saliha'ya tutkundur.Çocukluğundan gençliğine kadar Saliha gelişleriyle gidişleriyle göz takibinde olmuştur.Sandı'da çobanlığa başlamasıyla köyün güdüm için teslim edilen inekleri yayımlarda genelde tepelerdeki kendi köyü istikametine doğru sürer,orada otlatır.Buralara gelme nedeni Saliha ile iletişim kurabilmek,onu göz menzili içerisindeki alana alarak,haberleşebilme,iletişim kurabilme fırsatı elde edebilmektir.Saliha eşek önlerinde anasıyla tarlaya tapana çıkmışsa,güdüm için önüne kattığı ineklere ho,ha diye bağırsıları üst perdelerden daha bir yüksek sesle olur.Orada olduğunu Saliha'ya duyurmak,bu bağırsılarla Saliha'nın kendisinin farkına varacakmı acaba diye bakışlarını yakalamaya çalışmaktır.Ana kız ot işlemeye başladıkları zaman,ikilemlerde kalıp,biraz durgun,biraz çekimser,ne bahane etsemde yanlarına varsam acaba duyguları ağır basması,ara ara cayar gibi düşünceler taşımasına rağmen,sevdası ağır basmasıyla,inekleri daha çokta onlar tarafına yönlendirerek,yürek gümbürtüleriyle yanlarına yaklaşır.Kızın anasına "Kolay gelsin Dudu aba" der.Saliha İbrahim'in bu seslenişine kafasını kaldırmadan göz ucuyla İbrahim'i tehleyip bakarken tebessüm eder.Dudu kadın doğrulur,ot işlemeyi bırakır.İbrahim Saliha'yı takiptedir.Bu tebessümü farkederek,İbrahim'den sevinç dalgaları oluşur Saliha'nın bu tebessümleriyle.Dudu kadın doğrulurken "Sen misin İbrahim,kolaysa başına gelsin" der.İbrahim "Aba otur istersen ben yapayım" diye cevap verir.Dudu kadınında hoşuna gitmiştir İbrahim'in işlerine yardımcı olma destekliği.Otlar kurumadan oraklarla biçilmeli,ev önlerine yada toprak damlara serilerek kurutulmalı,sonra döğenle samana dönüştürülüp,hayvanlara kışın yedirilmek için samanlıklara taşınmalıdır.Toros dağlarının denize nazaran arka yüzü olan bu kesimde kışlar çok uzun ve sert geçmektedir.Tarlası bağ bahçesi olanlara mahsus değildir ot biçip toplamak.Tarlaları olmayan ve az sayıda hayvan beslemeye çalışan ve hayvanlarına kışın gerekli yiyecekleri önlerine koyabilmek için daha çok fakir fukaraya mahsustur bu işler.Dudu kadının kocası İstanbul gurbetine kazanmaya gitmiştir.Bu havalenin hemen hemen tüm köylerinin yoksul erkekleri ve gençleri daha evvel giden bir hemşehrilerini güvence olarak görüp,onların senede bir gelip köyde anlatımlarıyla İstanbul gurbetlerini kafalarına koyarak,bu aş,iş,umut kentine yol almışlardır.Çocukları köylerine bir daha hiç dönmemiş,kimileri çocuklarında zaman içerisinde başlarını sokacak bir yer temin ederek,köye bir daha gelmemecesine alıp

gitmişler,kimileri hiç bir iş tutamamış,sokaklarda yatıp kalkarak bu hiçliğin içinde yok olup,silinip gitmişlerdir..14/Ağustos-2024 Şerafettin Sorkun/İstanbul'dan